

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES
[HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE] SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 5. oktobrī¹

Lieta C-430/15

Secretary of State for Work and Pensions
pret
Tolley (mirusi, pārstāv personīgais pārstāvis)

(Supreme Court of the United Kingdom (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa) lūgums sniegt
prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums —
Iztikas pabalsts invalīdiem (“aprūpes” daļa) — Regula (EEK) Nr. 1408/71 — 1. panta a) punkts —
“Darbinieka un pašnodarbinātas personas” jēdzieni — 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts —
Slimības pabalsts naudā — 13. panta 2. punkta f) apakšpunkts — Piemērojamais likums — 22. panta
1. punkta b) apakšpunkts un 2. punkts — Eksportējamība — Iepriekšējās atļaujas neesamība

I – Ievads

1. Apvienotās Karalistes valstspiederīgā *Tolley* k-dze, dzīvojot Apvienotajā Karalistē, bija sākusi saņemt *Disability Living Allowance* aprūpes daļu (iztikas pabalsts invalīdiem, turpmāk tekstā – “DLA”). Šis pabalsts viņai bija piešķirts uz nenoteiktu laiku. Piecus gadus pēc ieinteresētās personas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju Apvienotās Karalistes iestādes viņai liedza tiesības turpināt saņemt šo pabalstu, skaitot no šīs pārcelšanas brīža, pamatojoties uz to, ka nav izpildīts šajā nolūkā valsts tiesībās paredzētais dzīvesvietas nosacījums. *Supreme Court of the United Kingdom* (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa) būtībā lūdz Tiesu noskaidrot, vai Savienības tiesības pieļauj šādu dzīvesvietas nosacījumu.

¹ — Oriģinālvaloda – franču.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

2. Regulu (EEK) Nr. 1408/71² ir aizstājusi Regula (EK) Nr. 883/2004³, kas ir piemērojama no 2010. gada 1. maija. Tomēr, ņemot vērā pamatlietas faktu rašanās laiku⁴, uz šo lietu ir jāattiecina Regula Nr. 1408/71 redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Regulu (EK) Nr. 118/97⁵, kura grozīta ar Regulu (EK) Nr. 1386/2001⁶ (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1408/71”).

3. Regulas Nr. 1408/71 1. pantā ir paredzēts:

“Šajā regulā:

a) “darbinieks” un “pašnodarbināta persona” attiecīgi nozīmē:

- i) jebkuru personu, kura ir apdrošināta obligātajā apdrošināšanā vai brīvprātīgi tālākapdrošināta pret viena vai vairāku veidu risku, uz kuru attiecas darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām paredzētas sociālā nodrošinājuma sistēmas jomas;
- ii) jebkuru personu, kas ir apdrošināta obligātajā apdrošināšanā pret viena vai vairāku veidu risku, uz kuru attiecas sociālā nodrošinājuma jomas, kas aplūktas šajā regulā, visiem iedzīvotājiem paredzētā sociālā nodrošinājuma sistēmā vai visiem strādājošajiem paredzētā sociālā nodrošinājuma sistēmā, ja attiecīgo personu:

— var kvalificēt kā darbinieku vai pašnodarbinātu personu saskaņā ar veidu, kā šo sistēmu administrē vai finansē,

vai arī

— ja persona neatbilst šādiem kritērijiem, bet saskaņā ar darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām paredzētu sistēmu vai arī iii) daļā minētu sistēmu ir obligāti apdrošināta vai brīvprātīgi tālākapdrošināta pret kādu no I pielikumā minētajiem riskiem, vai arī atbilst I pielikumā sniegtajai definīcijai, ja konkrētajā dalībvalstī šādas sistēmas nav;

[..]

o) “kompetenta institūcija” nozīmē:

- i) to institūciju, kurā attiecīgā persona ir apdrošināta brīdī, kad tiek iesniegts pieteikums pabalsta saņemšanai,

vai

2 — Padomes 1971. gada 14. jūnija Regula par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā (OV 1971, L 149, 2. lpp.).

3 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp., un kļūdu labojums – OV 2004, L 200, 1. lpp.).

4 — Tiesvedība pamatlietā skar *Tolley* k-dzes tiesības laikposmā no 2002. gada 6. novembra (skat. šo secinājumu 20. punktu). Tātad uz šo tiesvedību ir jāattiecina tā Regulas Nr. 1408/71 redakcija, kas bija spēkā šajā laikā.

5 — Padomes 1996. gada 2. decembra regula (OV 1997, L 28, 1. lpp.).

6 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 5. jūnija regula (OV 2001, L 187, 1. lpp.).

- ii) to institūciju, no kuras attiecīgā persona ir tiesīga vai būtu tiesīga saņemt pabalstus, ja viņa vai kāds viņas ģimenes loceklis vai ģimenes locekļi dzīvotu tajā dalībvalstī, kurā atrodas šī institūcija;

[..]

- q) “kompetentā valsts” nozīmē to dalībvalsti, kurā atrodas kompetentā institūcija;

[..].”

4. Regulas Nr. 1408/71 2. panta 1. punktā ir noteikts, ka “šī regula attiecas uz tādiem darbiniekiem un pašnodarbinātām personām, uz kurām ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti un kuri ir kādas dalībvalsts pilsoņi, vai kuri ir bezvalstnieki vai bēgļi, kas dzīvo kādā dalībvalstī, kā arī uz viņu ģimenes locekļiem un viņu kā apgādnieku zaudējušām personām”.

5. Šīs regulas 4. pantā ir paredzēts:

“1. Šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar šādas sociālā nodrošinājuma jomas:

- a) slimības un maternitātes pabalsti;
- b) invaliditātes pabalsti [..];
- c) vecuma pabalsti;

[..].”

6. Šīs pašas regulas 10. panta “Atteikšanās no noteikumiem par dzīvesvietu – Obligātās apdrošināšanas ietekme uz ieguldījumu atlīdzināšanu” 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka, “izņemot gadījumus, kad šajā regulā paredzēts citādi, invaliditātes, vecuma pabalstus vai naudas pabalstus apgādnieka zaudējuma gadījumā, pensijas par nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību un apbedīšanas pabalstus, kas iegūti saskaņā ar vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību aktiem, nevar nekādā veidā samazināt, pārveidot, apturēt, atsaukt vai konfiscēt tāda iemesla dēļ, ka to saņēmējs dzīvo citā dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā atrodas institūcija, kas ir atbildīga par to maksāšanu”.

7. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktu “ievērojot 14.c un 14.f pantu, uz personām, kam piemēro šo regulu, attiecas tikai vienas dalībvalsts tiesību akti. Minētos tiesību aktus nosaka saskaņā ar šo sadaļu”.

8. Šīs regulas 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka, ievērojot 14.–17. pantā noteikto, “persona, kas ir nodarbināta vienā dalībvalstī, ir pakļauta šīs valsts tiesību aktiem [..]”.

9. Minētās regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktā ir noteikts, ka “tāda persona, uz kuru vairs neattiecas kādas dalībvalsts tiesību akti, ja uz viņu nekļūst piemērojami citas dalībvalsts tiesību akti saskaņā ar kādu no iepriekšējos apakšpunktos izklāstītajiem noteikumiem vai saskaņā ar kādu no izņēmumiem vai īpašajiem noteikumiem, kas izklāstīti 14. līdz 17. pantā, ir pakļauta tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tā dzīvo, saskaņā vienīgi ar šo tiesību aktu noteikumiem”.

10. Šīs pašas regulas 19. panta 1. punktā, kas ietverts tās III sadaļas “Īpašie noteikumi attiecībā uz dažādajām pabalstu kategorijām” I nodaļas, kas attiecas uz slimību un maternitāti, 2. iedaļā “Darbinieki un pašnodarbinātas personas, un viņu ģimenes locekļi”, ir noteikts:

“Tāds darbinieks vai pašnodarbināta persona, kas dzīvo kādā dalībvalstī, kura nav kompetentā valsts, un kas atbilst kompetentās valsts tiesību aktu nosacījumiem par tiesībām uz pabalstiem, attiecīgā gadījumā ievērojot 18. pantu, savas dzīvesvietas valstī saņem:

[..]

- b) naudas pabalstus, ko nodrošina kompetentā institūcija saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā piemēro. [..].”

11. Regulas Nr. 1408/71 tajā pašā iedaļā esošā 22. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Tādam darbiniekam vai pašnodarbinātai personai, kas atbilst kompetentās valsts tiesību aktu nosacījumiem par tiesībām uz pabalstiem, attiecīgi ņemot vērā 18. pantu, un

[..]

- b) kurš ir ieguvis tiesības uz tādiem pabalstiem, kas jāsedz kompetentajai institūcijai, un kuram šī institūcija ir atļāvusi atgriezties tajā dalībvalstī, kur viņš dzīvo, vai pārcelt savu dzīvesvietu uz citu dalībvalsti,

[..]

ir tiesības:

[..]

- ii) uz naudas pabalstiem, ko nodrošina kompetentā institūcija saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā piemēro. [..].”

12. Saskaņā ar šīs regulas I pielikuma (“Personas, uz ko attiecas šī regula”) I punkta sadaļu “Apvienotā Karaliste” “Jebkuru “nodarbinātu pelnītāju” vai “pašnodarbinātu pelnītāju” Lielbritānijas vai Ziemeļīrijas tiesību aktu nozīmē uzskata attiecīgi par darbinieku (*employed earner*) vai pašnodarbinātu personu (*self-employed earner*) regulas 1. panta a) apakšpunkta ii) daļas nozīmē. Jebkuru personu, par kuru veicamas iemaksas kā par “darbinieku” (*employed person*) vai “pašnodarbinātu personu” (*self-employed person*) saskaņā ar Gibraltāra tiesību aktiem, attiecīgi uzskata par darbinieku vai pašnodarbinātu personu regulas 1. panta a) apakšpunkta ii) daļas nozīmē”.

13. Saskaņā ar VI pielikuma (“Īpaša kārtība, kādā piemērojami noteiktu dalībvalstu tiesību akti”) sadaļas “Apvienotā Karaliste” 19. punktu:

“Ievērojot visas konvencijas, ko noslēdz ar konkrētām dalībvalstīm, izpildot regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu un īstenošanas regulas 10.b pantu, Apvienotās Karalistes tiesību akti tās dienas beigās, kura ir pēdējā no šādiem trim datumiem, pārstāj būt spēkā attiecībā uz jebkuru personu, kas pirms tam ir bijusi pakļauta Apvienotās Karalistes tiesību aktiem kā darbinieks vai pašnodarbināta persona:

- a) diena, kad dzīvesvieta tiek pārcelta uz citu dalībvalsti, kas minēta 13. panta 2. punkta f) apakšpunktā;

[..]

c) jebkura tāda laikposma pēdējā diena, kurā tika saņemts Apvienotās Karalistes slimības vai maternitātes pabalsts (to skaitā tādi pabalsti natūrā, attiecībā uz kuriem Apvienotā Karaliste ir kompetentā valsts) vai bezdarbnieka pabalsts, kas:

i) sākās pirms dzīvesvietas pārcelšanas uz citu dalībvalsti [..].”

14. Šīs pašas regulas VI pielikuma sadaļas “Apvienotā Karaliste” 20. punktā ir noteikts:

“Tas, ka persona kļūst pakļauta citas dalībvalsts tiesību aktiem saskaņā ar regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu, īstenošanas regulas 10.b pantu un še iepriekš norādīto 19. punktu, joprojām nav par šķērsli, lai:

a) Apvienotā Karaliste kā atbildīgā valsts piemērotu attiecībā uz viņu šīs regulas III sadaļas 1. un 2. nodaļu, 1. iedaļu vai 40. panta 2. punktu attiecībā uz darbinieku vai pašnodarbinātu personu, ja viņš turpina būt darbinieks vai pašnodarbināta persona šādā nozīmē un pēdējoreiz šādi bija apdrošināts saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem;

[..].”

B – Apvienotās Karalistes tiesības

15. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *DLA* ir no iemaksām neatkarīgs pabalsts, ko veido “aprūpes” daļa un “mobilitātes” daļa. Šā pabalsta piešķiršana nav pakārtota iztikas līdzekļu kritērijam, un tas neparedz kompensēt tā saņēmēju ienākumu iespējamo neesamību. Tā mērķis ir segt papildu izmaksas, kas saistītas ar noteiktu veidu aprūpi vai ar apstākli, ka tā saņēmējs nevar vai gandrīz nevar pārvietoties.

16. Saskaņā ar *Social Security Contributions and Benefits Act 1992* (1992. gada Likums par sociālā nodrošinājuma iemaksām un pabalstiem) 71. panta 6. punktu “personai ir tiesības uz [*DLA*] vienīgi gadījumā, ja tā atbilst nosacījumiem par dzīvesvietu un uzturēšanos Lielbritānijā”. Šie nosacījumi citastarp ir precizēti *Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991* (1991. gada Noteikumi par sociālā nodrošinājuma (iztikas pabalsts invalīdiem) sistēmu) 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

III – Tiesvedība pamatlietā, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

17. Par 1952. gada 17. aprīli dzimušo Apvienotās Karalistes valstspiederīgo *Tolley* k-dzi sociālās apdrošināšanas iemaksas Apvienotajā Karalistē tika veiktas no 1967. gada līdz 1984. gadam. Pēc tam šīs pēdējās iemaksas tika kreditētas līdz 1993./1994. gadam. Ja viņa būtu ievērojusi iemaksu nosacījumus likumā noteiktajā pensionēšanās vecumā, viņa būtu varējusi pretendēt uz vecuma pensiju atbilstoši Apvienotās Karalistes tiesību aktiem. Taču viņa nomira 2011. gada 10. maijā, nesaņiedzot šo vecumu.

18. Ar 1993. gada 26. jūliju ieinteresētajai personai tika piešķirta *DLA* aprūpes daļa uz nenoteiktu laiku, pamatojoties uz to, ka viņa nespēj sev pati gatavot ēdienu.

19. 2002. gada 5. novembrī viņa ar savu vīru pārcēla savu dzīvesvietu uz Spāniju. Tur *Tolley* k-dze neveica nekādu profesionālo darbību.

20. 2007. gadā *Secretary of State for Work and Pensions* (Apvienotās Karalistes darba un pensiju ministrs, turpmāk tekstā – “ministrs”) nolēma, ka no 2002. gada 6. novembra viņai vairs nebija tiesību saņemt šo pabalstu, jo viņa neesot atbildusi Apvienotās Karalistes tiesību aktos šajā nolūkā paredzētajam dzīvesvietas nosacījumam.

21. Šo lēmumu *Tolley* k-dze pārsūdzēja *First-tier Tribunal* (Pirmās instances tiesa, Apvienotā Karaliste). Tā šo prasību apmierināja, secinot, ka atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 10. pantam viņai bija tiesības turpināt saņemt minēto pabalstu arī pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju.

22. Par šo spriedumu ministrs iesniedza apelācijas sūdzību *Upper Tribunal* (Augstā tiesa, Apvienotā Karaliste). Šī tiesa vispirms secināja, ka, tā kā ieinteresētā persona ir bijusi apdrošināta pret vecuma risku, pamatojoties uz pagātnē viņas veiktajām iemaksām, viņa ir “darbinieks” minētās regulas 1. panta a) punkta izpratnē. Tad šī tiesa apstiprināja *Tolley* k-dzes tiesības saņemt *DLA* aprūpes daļu. Tomēr šo secinājumu tā pamatoja nevis ar Regulas Nr. 1408/71 10. pantu, bet – kvalificējusi šo pabalstu kā slimības pabalstu – ar šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

23. Uzskatot, ka to saista precedents, ko veido tās iepriekš pieņemtais nolēmums lietā *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs pret Ruas*⁷, *Court of Appeal (England & Wales)* (Anglijas un Velsas Apelācijas tiesa, Apvienotā Karaliste) noraidīja apelācijas sūdzību, ko ministrs iesniedza par *Upper Tribunal* (Augstā tiesa) spriedumu. Līdz ar to ministrs vērsās *Supreme Court of the United Kingdom* (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa).

24. Šādos apstākļos *Supreme Court of the United Kingdom* (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [*DLA*] “aprūpes” daļa ir pareizi kvalificēta par invaliditātes, nevis slimības pabalstu naudā Regulas Nr. 1408/71 nozīmē?
- 2) a) Vai persona, kura saskaņā ar Apvienotās Karalistes valsts tiesību aktiem zaudē tiesības saņemt [*DLA*], jo viņa ir pārcēlusies dzīvot uz citu dalībvalsti, un kura pirms šādas pārcelšanās ir pārtraukusi jebkādu saimniecisko darbību, tomēr joprojām ir apdrošināta pret vecuma risku saskaņā ar Apvienotās Karalistes sociālā nodrošinājuma sistēmu, vairs nav pakļauta Apvienotās Karalistes tiesiskajam regulējumam Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē?
- b) Vai šāda persona katrā ziņā joprojām ir pakļauta Apvienotās Karalistes tiesiskajam regulējumam, ņemot vērā [Regulas Nr. 1408/71 VI pielikuma sadaļas “Apvienotā Karaliste”] 19. punkta c) apakšpunktu?
- c) Vai Apvienotajai Karalistei, ievērojot [Regulas Nr. 1408/71 VI pielikuma sadaļas “Apvienotā Karaliste”] 20. punktu, ir pienākums vai arī tai ir tikai ļauts piemērot šīs regulas III sadaļas 1. nodaļas noteikumus personai, kura vairs nav pakļauta Apvienotās Karalistes tiesiskajam regulējumam Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē?
- 3) a) Vai spriedumā *Dodl un Oberhollenzer* (C-543/03, EU:C:2005:364) izmantotā darbinieka jēdziena plašā definīcija ir piemērojama Regulas Nr. 1408/71 19.–22. panta nozīmē, ja persona pirms pārcelšanās uz citu dalībvalsti ir pārtraukusi jebkādu saimniecisko darbību, neraugoties uz atšķirību, kas ir noteikta III sadaļas 1. nodaļā starp darbiniekiem un pašnodarbinātām personām, no vienas puses, un bezdarbniekiem, no otras puses?

7 — (2010) EWCA Civ 291.

- b) Ja tā ir piemērojama, vai šādai personai ir tiesības eksportēt pabalstu vai nu saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 19. pantu, vai 22. pantu? Vai [šīs regulas] 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta mērķis ir liegt prasītājam saņemt [DLA] aprūpes daļu, pamatojoties uz nosacījumu par dzīvesvietu, kas ir paredzēts valsts tiesiskajā regulējumā par dzīvesvietas pārcelšanu uz citu dalībvalsti?”

25. *Tolley* k-dze, Apvienotās Karalistes un Norvēģijas valdības, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. Tās visas, izņemot Norvēģijas valdību, bija pārstāvētas 2016. gada 8. jūnija tiesas sēdē.

IV – Analīze

A – Ievada apsvērumi

26. Pamatlietā tiek noskaidrots, vai pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju *Tolley* k-dzei bija tiesības saglabāt Apvienotās Karalistes iestādes izmaksājamo DLA aprūpes daļu, ko viņa bija sākusi saņemt pirms šīs pārcelšanas.

27. Pirmkārt, *Supreme Court of the United Kingdom* (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa) vaicā, vai šāds pabalsts var tikt kvalificēts kā invaliditātes pabalsts, neraugoties uz to, ka Tiesa to agrāk ir atzinusi par slimības pabalstu⁸. Ja tas tā izrādītos, *Tolley* k-dzei būtu tiesības eksportēt šo pabalstu, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 10. pantu, kurā nav pieļauti dzīvesvietas nosacījumi, ciktāl ir runa par tajā uzskaitītajiem pabalstiem. To skaitā ir invaliditātes pabalsti, bet ne slimības pabalsti.

28. Otrkārt, šī tiesa vēlas noskaidrot, vai, pat pieņemot, ka DLA aprūpes daļa ir uzskatāma par slimības pabalstu, *Tolley* k-dze tomēr varēja eksportēt šo pabalstu pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju, pamatojoties uz šīs regulas 19. panta 1. punktu un/vai 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Šajā perspektīvā šī tiesa vispirms vaicā pēc atsevišķiem skaidrojumiem par ieinteresētajai personai piemērojamo likumu pēc šīs pārcelšanas atbilstoši šīs regulas 13. panta 2. punktā ietvertajām tiesību kolīziju normām.

29. Pirms pievēršanās šiem jautājumiem es uzskatu par vajadzīgu pārliecināties, vai uz *Tolley* k-dzi patiešām attiecas minētās regulas piemērojamība personām, ņemot vērā, ka tiesas sēdē Apvienotās Karalistes valdība apšaubīja viņas kā “darbinieka vai pašnodarbinātas personas” (turpmāk tekstā – “darbinieks”) statusu šīs pašas regulas 1. panta a) punkta nozīmē.

B – Regulas Nr. 1408/71 piemērojamība personām

30. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 2. panta 1. punktu šī regula ir piemērojama “tādiem darbiniekiem un pašnodarbinātām personām, uz kurām [attiecas vai] ir attiekušies vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti”.

31. Lietā nav strīda par to, ka *Tolley* k-dze ir bijusi pakļauta Apvienotās Karalistes tiesību aktiem⁹, jo viņa bija piesaistīta šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai un pagātnē tajā ir veikusi iemaksas¹⁰.

8 — Spriedums, 2007. gada 18. oktobris, Komisija/Parlaments un Padome (C-299/05, EU:C:2007:608, 68. punkts).

9 — Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 1. panta j) punktu jēdziens “tiesību akti” šīs regulas kontekstā apzīmē visus likumus, citus normatīvos aktus, kā arī visus pārējos pastāvošos vai turpmākas ieviešanas pasākumus, kas attiecas uz sociālā nodrošinājuma jomām un sistēmām, kā arī īpašajiem uz iemaksām nebalstītajiem pabalstiem.

10 — Piesaistes valsts sociālā nodrošinājuma sistēmai nosacījumi ir valsts tiesību jautājums (skat. it īpaši spriedumus, 1979. gada 12. jūlijs, *Brunori* (266/78, EU:C:1979:200, 5. un 6. punkts); 2005. gada 7. jūlijs, *van Pommeren-Bourgoniën* (C-227/03, EU:C:2005:431, 33. punkts), kā arī 2015. gada 19. marts, *Kik* (C-266/13, EU:C:2015:188, 51. punkts)).

32. Savukārt Apvienotās Karalistes valdība uzsver, ka *Tolley* k-dzei nevar tikt atzīts darbinieka statuss, kāds tas ir definēts šīs regulas 1. panta a) punktā. Pirmkārt, viņa neatbilstot šīs tiesību normas i) apakšpunktam, jo savas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju brīdī viņa nebija apdrošināta darbiniekiem piemērojamas sociālā nodrošinājuma sistēmas ietvaros. Otrkārt, viņu neaptverot arī šīs tiesību normas ii) apakšpunkts, jo minētās regulas I pielikuma I punkta sadaļā “Apvienotā Karaliste” tās piemērojamība personām ir ierobežota ar personām, kuras veic darbu par atlīdzību.

33. Šajā sakarā jāatzīmē, ka no sprieduma *Martínez Sala*¹¹ un tam sekojošās judikatūras izriet, ka par “darbinieku” Regulas Nr. 1408/71 nozīmē tiek uzskatīta ikviens persona, kura “ir apdrošināta, kaut arī tikai pret vienu riska veidu, atbilstoši obligātajai vai brīvprātīgajai apdrošināšanai [šīs] regulas 1. panta a) punktā minētā vispārējā vai īpašā sociālā nodrošinājuma sistēmā, neatkarīgi no tā, vai darba tiesiskās attiecības pastāv vai nē”.

34. Tātad personai šāds statuss var piemist arī tad, ja tā neveic profesionālo darbību un ja pabalsts, ko tā vēlas iegūt, nav saistīts ne ar iepriekšēju nodarbinātību, ne ar risku, pret kuru šī persona ir apdrošināta¹².

35. Pamatlietā gan *Upper Tribunal* (Augstā tiesa), gan *Court of Appeal (England & Wales)* (Anglijas un Velsas Apelācijas tiesa) ir atzinušas, ka *Tolley* k-dzei ir atzīstams darbinieka statuss Regulas Nr. 1408/71 nozīmē, ciktāl saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem viņa ir un paliek apdrošināta pret šīs regulas 4. panta 1. punktā uzskaitītajiem riskiem, proti, vecuma risku šīs tiesību normas c) apakšpunkta nozīmē.

36. Precīzāk, es konstatēju, ka šīs tiesas ir uzskatījušas, ka uz ieinteresēto personu attiecas minētās regulas 1. panta a) punkta ii) apakšpunkta pirmais ievilkums, jo viņa bija apdrošināta visiem iedzīvotājiem piemērojamā sociālā nodrošinājuma sistēmā un šīs sistēmas vadības un finansēšanas modeļi ļauj viņu identificēt kā darbinieku¹³.

37. Kā tas izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, *Supreme Court of the United Kingdom* (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa) nevēlas apšaubīt šo secinājumu.

38. Līdz ar to *Tolley* k-dze ir jāatzīst par darbinieku, neraugoties uz to, ka viņa vēl nebija vecuma pensijas saņēmēja.

39. Proti, spriedumā *Dumont de Chassart*¹⁴ Tiesa ir nospriedusi, ka darbinieka statuss personai ir atzīstams pat šādā situācijā, jo viņai būtu bijušas tiesības uz pensiju, ja viņa būtu nodzīvojusi līdz pensionēšanās vecumam. Vispārīgāk no judikatūras izriet, ka darbinieka statuss Regulas Nr. 1408/71 nozīmē nav atkarīgs no tā, vai apdrošinātais risks iestājas¹⁵.

11 — Spriedums, 1998. gada 12. maijs (C-85/96, EU:C:1998:217, 36. punkts). Skat. arī it īpaši spriedumus, 2005. gada 7. jūnijs, *Dodl un Oberhollenzer* (C-543/03, EU:C:2005:364, 30. punkts), kā arī 2011. gada 10. marts, *Borger* (C-516/09, EU:C:2011:136, 28. punkts).

12 — Piemēram, spriedumā *Dodl un Oberhollenzer* (spriedums, 2005. gada 7. jūnijs (C-543/03, EU:C:2005:364, 32.–34. punkts)) Tiesa secināja, ka personām, kuras bija lūgušas piešķirt Austrijas ģimenes pabalstus, darbinieka statuss ir atzīstams ar nosacījumu, ka valsts tiesa apstiprina viņu piesaisti Austrijas veselības apdrošināšanai.

13 — Skat. *Secretary of State for Work and Pensions* pret *LT (DLA)* [2012] *UKUT* 282 (AAC) un *Tolley* pret *The Secretary of State for Work and Pensions* [2013] *EWCA Civ* 1471.

14 — Spriedums, 2013. gada 21. februāris (C-619/11, EU:C:2013:92, 27.–29. punkts). Saskaņā ar lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norādīto *Tolley* k-dze būtu varējusi pretendēt uz pensiju vienīgi tiktāl, ciktāl likumā noteiktajā pensionēšanās vecumā viņa būtu izpildījusi iemaksu nosacījumus. Tā Apvienotās Karalistes valdības ieskatā, pat neņemot vērā, ka *Tolley* k-dzei nebija pret vecuma risku apdrošinātās statusa, šādas pensijas saņemšana esot bijusi sagaidāma tikai nākotnē un hipotētiska. Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka šī pēdējā tomēr bija apdrošināta pret šo risku. Tā kā tas, vai kāda persona ir apdrošināta sociālā nodrošinājuma sistēmas ietvaros, ir konkrētās dalībvalsts tiesību jautājums (skat. šo secinājumu 11. zemsvītras piezīmi), šo vērtējumu nav pamata apšaubīt.

15 — Spriedums, 2011. gada 10. marts, *Borger* (C-516/09, EU:C:2011:136, 30. punkts).

40. Šīs regulas I pielikuma I punkta sadaļa “Apvienotā Karaliste” neļauj apšaubīt šādu secinājumu. Šajā ziņā pietiekami atzīmēt, ka šis pielikums ir izmantojams, vienīgi piemērojot minētās regulas 1. panta a) punkta ii) apakšpunkta otro ievilkumu. Taču pamatlietā nolēmumus taisījušo tiesu ieskatā *Tolley* k-dzes situāciju aptver šā apakšpunkta pirmais ievilkums.

41. Līdz ar to mana analīze tiks balstīta premisā, ka uz ieinteresēto personu attiecas Regulas Nr. 1408/71 piemērojamība personām.

C – DLA aprūpes daļas kvalifikācija (pirmais jautājums)

42. Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai DLA aprūpes daļas kvalifikācija par slimības pabalstu Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē, kas izriet no sprieduma Komisija/Parlaments un Padome¹⁶, ir apšaubāma, pamatojoties uz to, ka tās mērķis ir kādu risku segt ilgstoši un pastāvīgi.

1) Par pieņemamību

43. Vispirms Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka atbilde uz šo jautājumu izriet jau no iepriekš minētā sprieduma. Tātad Savienības tiesību normas, kuru interpretācija tiek lūgta, esot uzskatāmas par skaidru normu (*acte éclairé*) sprieduma *Cilfit* u.c.¹⁷ nozīmē. Līdz ar to pirmais jautājums neesot pieņemams.

44. Manā ieskatā šāda argumentācija ir radusies no pārpratuma starp tiesu, kuru nolēmumi nevar tikt pārsūdzēti, pienākuma vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu gadījumā, kad tajās ir jārisina Savienības tiesību jautājums, no vienas puses, un šāda jautājuma pieņemamību, no otras puses. Proti, ar sprieduma *Cilfit* u.c. judikatūru nostiprinātā *acte éclairé* teorija paredz vienīgi izņēmumu no iepriekš minētā pienākuma¹⁸. Turpretim tā neskar prejudiciāla jautājuma pieņemamību¹⁹.

45. Gluži pretēji, pat ja attiecīgais tiesību jautājums jau ir izspriests Tiesas judikatūrā, valstu tiesas pilnībā saglabā brīvību vērsties Tiesā²⁰. Fakts, ka Tiesa jau ir interpretējusi normas, kuru interpretācija tiek lūgta, neliedz tai pieņemt jaunu nolēmumu²¹. Tādējādi valstu tiesām nav liedzama iespēja, iesniedzot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, lūgt Tiesu pārskatīt tās judikatūru.

2) Par lietas būtību

46. Saskaņā ar Tiesas judikatūru dažādo sociālā nodrošinājuma pabalstu kategoriju nošķirums ir balstīts uz tā riska veidu, ko paredzēts segt²².

16 — Spriedums, 2007. gada 18. oktobris (C-299/05, EU:C:2007:608, 68. punkts).

17 — Spriedums, 1982. gada 6. oktobris (283/81, EU:C:1982:335, 21. punkts).

18 — Skat. it īpaši spriedumus, 1982. gada 6. oktobris, *Cilfit* u.c. (283/81, EU:C:1982:335, 21. punkts), kā arī 2015. gada 1. oktobris, *Doc Generici* (C-452/14, EU:C:2015:644, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

19 — 1963. gada 27. marta spriedumā *Da Costa* u.c. (no 28/62 līdz 30/62, EU:C:1963:6), uz kuru ir atsaukusies Apvienotās Karalistes valdība, Tiesa, secinot, ka agrākā spriedumā tā jau ir izlēmusi prejudiciālajam jautājumam identisku tai uzdotu jautājumu, nevis nolēma, ka šis jautājums ir nepieņemams, bet gan norādīja valsts tiesai uz šo spriedumu.

20 — Skat. spriedumus, 1982. gada 6. oktobris, *Cilfit* u.c. (283/81, EU:C:1982:335, 15. punkts), kā arī 2014. gada 17. jūlijs, *Torresi* (C-58/13 un C-59/13, EU:C:2014:2088, 32. punkts).

21 — Spriedums, 2014. gada 17. jūlijs, *Torresi* (C-58/13 un C-59/13, EU:C:2014:2088, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

22 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2006. gada 18. jūlijs, *De Cuyper* (C-406/04, EU:C:2006:491, 27. punkts).

47. Spriedumā Komisija/Parlaments un Padome²³ *DLA* aprūpes daļu Tiesa kvalificēja kā slimības pabalstu, galvenokārt pamatojoties uz to, ka tās mērķis ir palīdzēt invalidam pārvarēt, cik vien iespējams, savu invaliditāti darbības ikdienas dzīvē. Nav strīda par to, ka pamatlietas faktu rašanās laikā šim pabalstam bija tāds pats mērķis.

48. Iesniedzējtiesa būtībā apšaubā tādu kvalifikāciju, pamatojoties uz to, ka minētajam pabalstam ir analogas iezīmes ar pabalstiem, kas uzskaitīti Regulas Nr. 1408/71 10. pantā, jo tie tiek piešķirti ilgtermiņa pabalstu vai vienreizēju pabalstu formā saistībā ar pastāvīgiem nosacījumiem.

49. *Tolley* k-dzes pārstāvis, uzsverot, ka pamatlietas kontekstā viņš nav apstrīdējis *DLA* aprūpes daļas kā slimības pabalsta novērtējumu, vienlaikus norāda vairākus argumentus, kas liecina par labu šīs aprūpes daļas novērtēšanai par invaliditātes pabalstu šīs regulas 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē. It īpaši šāda pieeja rodot pamatojumu spriedumā *Stewart*²⁴, kurā Tiesa ir uzsvērusi slimības pabalstu pagaidu raksturu. Turklāt *Tolley* k-dzes pārstāvis norāda, ka lieta, kurā tika taisīts spriedums Komisija/Parlaments un Padome²⁵, bija par dalījuma starp sociālā nodrošinājuma pabalstiem un speciāliem, ar iemaksām nesaistītiem pabalstiem robežu. Tātad šajā spriedumā Tiesai neesot bijis jānodala slimības pabalsti no invaliditātes pabalstiem.

50. Manā ieskatā šie apsvērumi nav pamats Tiesai atkāpties no šajā spriedumā sniegtā *DLA* aprūpes daļas novērtējuma.

51. Pirmkārt, no sprieduma *Stewart*²⁶, protams, izriet, ka pēc vispārējā principa slimības pabalsti sedz ar slimību saistīto risku, ka personai uz laiku būs jāpārtrauc konkrētas darbības, bet invaliditātes pabalsts sedz darbnespējas risku, ja pastāv iespēja, ka tā būs pastāvīga vai ilglaicīga.

52. Tomēr šāds konstatējums nevar izraisīt tāda laikposma noteikšanu, ko konkrētais pabalsts var aptvert un kas kļūst par noteicošu kritēriju tā kvalificēšanā. Šajā sakarā spriedumā Komisija/Parlaments un Padome²⁷ Tiesa noliedza šāda kritērija nozīmi, jo ar invaliditātes pabalstu, ko tā novērtēja kā slimības pabalstu, segtās darbnespējas ilgums nevarēja mainīt tā mērķi.

53. Tāpat spriedumā *da Silva Martins*²⁸ Tiesa ir norādījusi, ka “atšķirībā no slimības pabalstiem *strictu sensu*, ar aprūpes risku – kurš parasti ir ilgstošs – saistītu pabalstu mērķis nav tikt izmaksātiem īslaicīgi”. Tomēr tas netraucēja Tiesai uzskatīt, ka, lai arī šiem pēdējiem pabalstiem šajā ziņā var būt atsevišķas ar invaliditātes vai vecuma pabalstiem līdzīgas iezīmes, aprūpes pabalsta ilgstošais raksturs nav pamats apšaubīt tā kvalificēšanu par slimības pabalstu²⁹.

23 — Spriedums, 2007. gada 18. oktobris (C-299/05, EU:C:2007:608, 66.–68. punkts).

24 — Spriedums, 2011. gada 21. jūlijs (C-503/09, EU:C:2011:500, 37. punkts).

25 — Spriedums, 2007. gada 18. oktobris (C-299/05, EU:C:2007:608).

26 — Spriedums, 2011. gada 21. jūlijs (C-503/09, EU:C:2011:500, 37. un 38. punkts).

27 — Spriedums, 2007. gada 18. oktobris (C-299/05, EU:C:2007:608, 63. punkts). Šāds novērtējums tika sniegts Zviedrijas invaliditātes pabalstam, kas arī bija minēta sprieduma pamatā esošās prasības atcelt tiesību aktu priekšmets.

28 — Spriedums, 2011. gada 30. jūnijs (C-388/09, EU:C:2011:439, 48. punkts).

29 — Spriedums, 2011. gada 30. jūnijs, *da Silva Martins* (C-388/09, EU:C:2011:439, 48. punkts).

54. Otrkārt, lai arī spriedumā Komisija/Parlaments un Padome³⁰ Tiesa tieši neizvērtēja dalījumu starp slimības un invaliditātes pabalstiem, šajā sakarā tā ir izteikusies spriedumā *Molenaar*³¹. Šajā spriedumā kā slimības pabalstu tā kvalificēja ilgtermiņa aprūpes pabalstu, it īpaši pamatojoties uz to, ka tā mērķis bija kopumā uzlabot aprūpējamo personu dzīves līmeni, kompensējot viņu aprūpējamā stāvokļa dēļ radušās papildu izmaksas³². Ar tādu pašu pamatojumu Tiesa šādu kvalifikāciju ir sniegusi līdzīgiem pabalstiem, tostarp spriedumos *Jauch*³³ un *Hosse*³⁴. Arī *DLA* aprūpes daļai ir šāds mērķis.

55. Turklāt, tā kā Regulā Nr. 1408/71 nav normu, kas tieši regulētu ar aprūpes risku saistītos pabalstus, Tiesas izdarītā izvēle uzskatīt tos – pat ja tie tiek izmaksāti ilgstoši – par slimības pabalstiem manā ieskatā rada zināmas priekšrocības tiesiskās noteiktības un pārskatāmības ziņā.

56. Šajā sakarā jāuzsver, ka dalībvalstu tiesību aktos ir paredzēti daudz un dažādi aprūpes pabalsti, no kuriem atsevišķiem ir ar invaliditātes pabalstiem līdzīgas iezīmes, bet citi drīzāk līdzinās vecuma pabalstiem vai arī ģimenes pabalstiem. Tādējādi katra aprūpes pabalsta saistīšana ar kādu noteiktu sociālā nodrošinājuma jomu katrā atsevišķā gadījumā varētu ne vien sarežģīt aprūpes pabalstu kvalificēšanu, bet arī padarīt to ar neparedzamu iznākumu, kas tādējādi apdraudētu tiesisko noteiktību³⁵.

57. Tāpēc es uzskatu, ka *DLA* aprūpes daļa ir slimības pabalsts. Tādējādi tā neietilpst Regulas Nr. 1408/71 10. panta materiālajā piemērošanas jomā, un tāpat uz šāda pamata tā nevar tikt eksportēta.

D – Piemērojamā likuma noteikšana (otrais jautājums)

1) Ievada apsvērumi

58. Ar sava otrā jautājuma formulējumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, kuram valsts tiesiskajam regulējumam atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punktā paredzētajām tiesību kolīziju normām *Tolley* k-dze bija pakļauta pamatlietas fakti rašanās laikā. Precīzāk, šī tiesa vaicā, vai Apvienotās Karalistes tiesību akti ieinteresētajai personai vairs nebija piemērojami šīs regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē pēc viņas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju sakarā ar to, ka viņa bija pakļauta Spānijas tiesību aktiem.

59. Man šķiet, ka vispirms ir noderīgi izskaidrot sekas, kādas radīs Tiesas atbilde uz šo jautājumu.

60. Pirmkārt, gadījumā, ja attiecībā uz *Tolley* k-dzi būtu jāturpina piemērot Apvienotās Karalistes tiesību aktus, minētas regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktā ietvertā kolīziju norma nebūtu piemērojama. Tādējādi būtu jāsecina, ka ieinteresētā persona joprojām palika pakļauta šiem tiesību aktiem atbilstoši kādai no šīs pašas regulas 13. panta 2. punkta a) līdz e) apakšpunktā paredzētajām

30 — Spriedums, 2007. gada 18. oktobris (C-299/05, EU:C:2007:608).

31 — Spriedums, 1998. gada 5. marts (C-160/96, EU:C:1998:84).

32 — Spriedums, 1998. gada 5. marts, *Molenaar* (C-160/96, EU:C:1998:84, 22.–25. punkts). Skat. arī spriedumu, 2004. gada 8. jūlijs, *Gaumain-Cerri* un *Barth* (C-502/01 un C-31/02, EU:C:2004:413, 19. un 20. punkts).

33 — Spriedums, 2001. gada 8. marts (C-215/99, EU:C:2001:139, 28. punkts).

34 — Spriedums, 2006. gada 21. februāris (C-286/03, EU:C:2006:125, 48. punkts). Šajā ziņā skat. arī spriedumus, 2007. gada 18. oktobris, Komisija/Parlaments un Padome (C-299/05, EU:C:2007:608, 61. punkts), kā arī 2011. gada 30. jūnijs, *da Silva Martins* (C-388/09, EU:C:2011:439, 43.–48. punkts).

35 — Šajā sakarā skat. Jorens, Y., u.c., “Coordination of Long-term Care Benefits – current situation and future prospects”, Think Tank Report 2011, *Training and Reporting on European Social Security*, pieejams http://www.tress-network.org/EUROPEAN%20RESOURCES/EUROPEANREPORT/trESSIII_ThinkTankReport-LTC_20111026FINAL_amendmentsEC-FINAL.pdf, 41. un 42. lpp.

koliziju normām³⁶. Līdz ar to Apvienotā Karaliste neapstrīdami būtu uzskatāma par “kompetento valsti” šīs pašas regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Tādējādi tai būtu jāturpina izmaksāt *Tolley* k-dzei *DLA* aprūpes daļu pēc viņas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju (ja vien viņa šajā nolūkā būtu saņēmusi atļauju – pie tā es vēl atgriezšos).

61. Otrkārt, gadījumā, ja Apvienotās Karalistes tiesību akti attiecībā uz *Tolley* k-dzi vairs nebūtu bijuši piemērojami, šī pēdējā saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu būtu bijusi pakļauta Spānijas sociālā nodrošinājuma sistēmai. Tādējādi vēl atliktu noskaidrot, vai no tā izriet, ka Apvienotā Karaliste vairs nav “kompetentā valsts” šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē – tādējādi, ka ieinteresētā persona nevarētu uz to atsaukties, – vai arī šī tiesību norma tomēr var tikt piemērota ar nosacījumu, ka Apvienotā Karaliste paliek “kompetentā valsts” šīs tiesību normas nozīmē tādēļ, ka tās tiesību akti bija piemērojami tā pabalsta pieprasīšanas brīdī, kura eksportēšana tiek lūgta.

62. Turklāt ne lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, ne Tiesai iesniegtajos apsvērumos nav norādīts, vai pamatlietas faktu rašanās laikā Spānijas tiesiskajā regulējumā bija paredzēti pabalsti, kas attiecas uz risku, ko sedz *DLA* aprūpes daļa³⁷.

2) Par jēdzienu “tiesību akti” Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē

63. Iesniedzējtiesai ir šaubas jautājumā par to, vai “tiesību akti” Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē apzīmē visus tiesību aktus sociālā nodrošinājuma jomā vai vienīgi aktu, kas skar pabalstu, kura piešķiršana tiek lūgta. It īpaši tā vaicā, vai pamatlietas kontekstā nākotnē iespējami iegūstamu tiesību uz vecuma pensiju, kas būtu jāizmaksā Apvienotās Karalistes iestādei, saglabāšana liedz secināt, ka šīs dalībvalsts tiesību aktu piemērošana *Tolley* k-dzei ir tikusi pārtraukta šīs tiesību normas nozīmē.

64. Šajā ziņā man šķiet noderīgi uzreiz nodalīt jautājumu par piemērojamajiem tiesību aktiem no jautājuma par iegūto tiesību saglabāšanu³⁸.

65. Kādas dalībvalsts (saukta kompetentā valsts vai apdrošināšanas valsts) tiesību aktu apzīmēšana par piemērojamajiem tiesību aktiem nozīmē šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas piemērošanu konkrētajam darbiniekam. Attiecīgā gadījumā šis darbinieks tajā maksās sociālās iemaksas un/vai iegūs pabalstus, ja iestāsies kāds no šajā sistēmā sedzamajiem riskiem. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā nostiprināto principu, ka ir piemērojama tikai viena sociālā nodrošinājuma sistēma, katrs darbinieks ir pakļauts vienam vienīgam³⁹ valsts tiesiskajam regulējumam sociālā nodrošinājuma jomā. No šā skatpunkta šīs regulas 13. panta 2. punktā ir paredzēts, pirmkārt, izvairīties no vienlaicīgas vairāku valstu tiesisko regulējumu piemērošanas un tai sekojošiem sarežģījumiem un, otrkārt, novērst, ka darbiniekam tiek liegta aizsardzība sociālā nodrošinājuma jomā viņam piemērojamā tiesiskā regulējuma dēļ⁴⁰.

36 — Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav precizēts, kādā sakarā *Tolley* k-dze pagātnē ir veikusi sociālās apdrošināšanas iemaksas.

37 — Cik man zināms, Spānijas tiesiskajā regulējumā tikai no 2007. gada 1. janvāra ar 2006. gada 14. decembra Likumu 39/2006 par privātautonomijas veicināšanu un palīdzību aprūpējamām personām (*BOE* Nr. 299, 2006. gada 15. decembris, 44142. lpp.) pakāpeniski ir sākti ieviest normu par aprūpes iekļaušanu. Taču šis vērtējums, nepārprotami, ir iesniedzējtiesas kompetencē.

38 — Šajā ziņā skat. spriedumus, 1986. gada 12. jūnijs, *Ten Holder* (302/84, EU:C:1986:242, 22. punkts), un 1986. gada 10. jūlijs, *Luijten* (60/85, EU:C:1986:307, 15. punkts).

39 — Tomēr katrai dalībvalstij pie zināmiem nosacījumiem ir iespēja piešķirt sociālā nodrošinājuma pabalstus darbiniekiem, kuri ir piesaistīti citas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai (skat. it īpaši spriedumus, 2008. gada 20. maijs, *Bosmann* (C-352/06, EU:C:2008:290, 31. punkts); 2012. gada 12. jūnijs, *Hudziński un Wawrzyniak* (C-611/10 un C-612/10, EU:C:2012:339, 68. punkts), kā arī 2014. gada 11. septembris, *B.* (C-394/13, EU:C:2014:2199, 28. punkts)). Turklāt princips, ka ir piemērojami tikai vienas sociālā nodrošinājuma sistēmas tiesību akti, nav pretrunā tam, ka darbinieks, obligātā kārtā esot piesaistīts savas dzīvesvietas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai, brīvprātīgi paliek piesaistīts savas pēdējās nodarbinātības dalībvalsts sistēmai jomās, kurām viņš pārstāj būt piesaistīts obligāti (spriedums, 2005. gada 7. jūlijs, *van Pommeren-Bourgoniën* (C-227/03, EU:C:2005:431, 36.–38. punkts)).

40 — It īpaši skat. spriedumu, 2005. gada 7. jūlijs, *van Pommeren-Bourgoniën* (C-227/03, EU:C:2005:431, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

66. Iegūto tiesību saglabāšana galvenokārt norāda uz sociālā nodrošinājuma pabalsta saņemšanas saglabāšanu pēc darbinieka dzīvesvietas pārcelšanas uz dalībvalsti, kas nav tā dalībvalsts, atbilstoši kuras tiesību aktiem viņš ir ieguvis (vai vēl iegūst) tiesības uz šādu pabalstu⁴¹.

67. Tādējādi vairākās Regulas Nr. 1408/71 normās ir paredzēts nodrošināt, lai iegūtās vai iegūstamās tiesības turpinātu pastāvēt arī gadījumā, ja pēc darbinieka dzīvesvietas pārcelšanas mainās arī šim pēdējam piemērojamais tiesiskais regulējums. It īpaši šīs regulas 10. pantā ir paredzētas tiesības uz invaliditātes un vecuma pabalstu naudā saglabāšanu. Man šķiet, ka minētās regulas 19. pantā un 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir nostiprinātas šādas tiesības arī attiecībā uz slimības pabalstiem⁴².

68. Tātad darbinieks var būt piesaistīts vienas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai, vienlaikus no otras dalībvalsts, kurai viņš nav piesaistīts, saņemot pabalstu, kas tiek noteikts, pamatojoties uz tiesībām, kuras viņš agrāk ieguvis šajā pēdējā dalībvalstī. Gadījumā, kad piesaistes dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā tiek apdrošināts arī ar šo pabalstu sedzamais risks, Savienības tiesībās un valstu tiesību aktos paredzētie pretkumulēšanas noteikumi nepieļauj vairāku tāda paša rakstura pabalstu saņemšanu vienā un tajā pašā apdrošināšanas periodā⁴³.

69. Jebkādas neskaidrības šajā sakarā likumdevējs ir izslēdzis līdz ar Regulas Nr. 883/2004 pieņemšanu, kuras 11. panta 3. punkta e) apakšpunktā, kurā būtībā ir pārņemts Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkts, ir tieši paredzēts, ka tajā ietvertā kolīziju norma darbojas, “neierobežojot citus šās regulas noteikumus, kas [konkrētajām personām] garantē pabalstus, ko nosaka vienas vai vairāku citu dalībvalstu tiesību akti”.

70. Ievērojot šos apsvērumus, es uzskatu, ka vienas dalībvalsts tiesību akti “vairs neattiecas” uz darbinieku Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē tad, kad šis darbinieks zaudē savu piesaisti šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai, un neatkarīgi no tā, vai viņš saglabā savas iegūtās vai iegūstamās tiesības⁴⁴.

71. Tādējādi fakts, ka *Tolley* k-dze joprojām bija apdrošināta pret vecuma risku Apvienotajā Karalistē, nav šķērslis tam, lai šīs dalībvalsts tiesības uz viņu vairs neattiektos Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē.

3) Par brīdi, no kura Apvienotās Karalistes tiesības uz *Tolley* k-dzi vairs neattiecas

72. Atbilstoši Regulas Nr. 574/72 10.b pantam brīdi un nosacījumus, ar kādiem dalībvalsts tiesību akti vairs nav piemērojami, nosaka šī dalībvalsts⁴⁵.

73. Regulas Nr. 1408/71 VI pielikuma sadaļas “Apvienotā Karaliste” 19. punktā būtībā ir paredzēts, ka šīs dalībvalsts tiesību akti uz personu vairs neattiecas šīs regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē līdz ar pēdējā no tajā uzskaitītajiem notikumiem izbeigšanos.

41 — It īpaši persona, kura strādā vienā dalībvalstī (vai secīgi vairākās dalībvalstīs), tur parasti iegūst tiesības uz pensiju, ko viņa saglabā pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas uz citu dalībvalsti. Regulas Nr. 1408/71 17.a pantā ir paredzēts šāds gadījums, jo tas ir piemērojams personām, kuras, būdamas pakļautas savas dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktiem, ir pensionāri saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem.

42 — Šajā ziņā skat. ģenerālvokāta F. Dž. Džeikobsa [F. G. Jacobs] secinājumus lietā *Kuusijärvi* (C-275/96, EU:C:1997:613, 65. punkts) un ģenerālvokāta P. Krusa Viljalona [P. Cruz Villalón] secinājumus lietā *Stewart* (C-503/09, EU:C:2011:159, 47. punkts).

43 — It īpaši skat. Regulas Nr. 1408/71 12., 46.a, 46.b, 46.c un 76. pantu, kā arī Padomes 1972. gada 21. marta Regulas (EEK) Nr. 574/72, ar kuru nosaka īstenošanas kārtību Regulai [..] Nr. 1408/71 (OV 1972, L 74, 1. lpp.), 7.–10.a pantu.

44 — Kā to savos secinājumos lietā *Kuusijärvi* (C-275/96, EU:C:1997:613, 54. punkts) atzīmējis ģenerālvokāts F. Dž. Džeikobss, “fakts, ka [personas pēdējās nodarbinātības valsts] tiesību akti vairs nav piemērojami, ne obligāti, ne pat parasti nenozīmē, ka šī persona vienlaicīgi zaudē savas tiesības uz [pabalsta, kuru viņa saņēma no šīs valsts] saglabāšanu”.

45 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2001. gada 3. maijs, Komisija/Belģija (C-347/98, EU:C:2001:236, 31. punkts).

74. Apvienotās Karalistes valdības ieskatā atbilstoši šim 19. punkta a) apakšpunktam šie tiesību akti uz *Tolley* k-dzi pārstāja attiekties no nākamās dienas pēc viņas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju (tas ir, 2002. gadā).

75. Savukārt *Tolley* k-dzes pārstāvis apgalvo, ka saskaņā ar 19. punkta c) apakšpunkta i) punktu Apvienotās Karalistes tiesību aktu piemērošanas beigu brīdis atbilst nākamajai dienai pēc *DLA* aprūpes daļas pēdējās izmaksas dienas (tas ir, 2007. gadā), kas tika uzsākta pirms viņas dzīvesvietas pārcelšanas dienas. Šajā sakarā viņš uzsver, ka ieinteresētā persona turpināja saņemt šo pabalstu no 2002. gada līdz 2007. gadam, lai arī ministrs vēlāk secināja, ka saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem viņai uz to šajā laikposmā vairs nebija tiesību.

76. Tāpat kā Komisija, es uzskatu, ka, tā kā brīdis un nosacījumi, ar kādiem dalībvalsts tiesību akti vairs neattiecas uz personu, ir šīs dalībvalsts tiesību jautājums, tas, vai *Tolley* k-dzes situāciju reglamentē Regulas Nr. 1408/71 VI pielikuma sadaļas “Apvienotā Karaliste” 19. punkta a) apakšpunkts vai 19. punkta c) apakšpunkta i) punkts, ir jānoskaidro iesniedzējtiesai.

E – *DLA aprūpes daļas saņemšanas turpināšana, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 19. panta 1. punktu un/vai 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu (trešais jautājums)*

1) Ievada apsvērumi

77. Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai – lai arī Apvienotās Karalistes tiesību akti vairs neattiektos uz *Tolley* k-dzi Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē pēc viņas dzīvesvietas pārcelšanas – viņai tomēr bija tiesības turpināt saņemt *DLA* aprūpes daļu, pamatojoties uz šīs regulas 19. panta 1. punktu un/vai 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu⁴⁶.

78. Apvienotās Karalistes un Norvēģijas valdības, kā arī Komisija uzsver, ka ieinteresētās personas situācija neietilpst šo tiesību normu piemērošanas jomā, izvirzot būtībā šādus argumentus:

- pirmkārt, Apvienotās Karalistes valdība un Komisija apgalvo, ka *Tolley* k-dzei nepiemīt darbinieka statuss šo tiesību normu nozīmē, kuras attiecas vienīgi uz personām, kuras lūguma saglabāt konkrēto pabalstu izteikšanas brīdī veic profesionālo darbību, un
- otrkārt, Apvienotās Karalistes un Norvēģijas valdības uzskata, ka Apvienotā Karaliste nav “kompetentā valsts” minēto tiesību normu nozīmē⁴⁷. Šis jēdziens attiecoties uz dalībvalsti, kuras tiesību akti saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punktā ietvertajām kolīziju normām ir piemērojami laikposmā, attiecībā uz kuru tiek lūgta konkrētā pabalsta saglabāšana – proti, pēc šo valdību ieskata, Spāniju –, nevis uz dalībvalsti, kuras tiesību akti bija piemērojami šā pabalsta pieprasīšanas brīdī.

79. Gadījumā, ja šie argumenti būtu jāatspēko, būs jānoskaidro, vai šīs regulas 19. panta 1. punktam un/vai 22. panta 1. punkta b) apakšpunktam pretrunā ir tas, ka slimības pabalsta saņemšanas saglabāšanu dalībvalsts pakārto dzīvesvietas nosacījumam. Apstiprinošas atbildes gadījumā tādejādi būs jāizvērtē sekas, kas ir saistītas ar to, ka pabalsta saņēmējs pirms dzīvesvietas pārcelšanas nav saņēmis iepriekšēju atļauju.

46 — Spriedumā *Silva Martins* (spriedums, 2011. gada 30. jūnijs (C-388/09, EU:C:2011:439)) attiecībā uz pabalstu, kuru mērķis ir aprūpes riska segšana, eksportējamību Tiesa jau norādīja, ka pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas uz citu dalībvalsti konkrētā persona jau bija sākusi saņemt pabalsta izmaksu no pirmās dalībvalsts iestādes. Tomēr šo problemātiku tā izvērtēja nevis no Regulas Nr. 1408/71 19. panta 1. punkta vai 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta, bet gan no šīs regulas 27. un 28. panta skatpunkta. Taču šīs pēdējās tiesību normas, kas ir piemērojamas “pensionāriem”, neattiecas uz *Tolley* k-dzes situāciju. Proti, viņa nebija pensionāre ne saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem, ne saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem.

47 — Šķiet, ka tiesas sēdē arī Komisija atbalstīja šo nostāju (skat. šo secinājumu 54. zemsvītras piezīmi).

80. Pirms šo jautājumu analīzes man šķiet noderīgi atzīmēt, ka šīs tiesību normas bez izšķirības attiecas uz slimības pabalstiem “*stricto sensu*” un pabalstiem, ar kuriem ir paredzēts segt aprūpes risku un kuriem, atšķirībā no pirmajiem, ir tendence tikt izmaksātiem ilgtermiņā⁴⁸. Tātad šo tiesību normu interpretācijā kopumā tiks ņemti vērā abi šo pabalstu veidi.

81. Attiecīgā gadījumā, ja šos pabalstus, tostarp ar tiem saistītā finansiālā aspekta dēļ, likumdevējs šajā sakarā vēlētos iekļaut īpašā sistēmā, tam Regulā Nr. 1408/71 būtu jāiekļauj tiesību normas, kas konkrēti attiecas uz pabalstiem, kuru mērķis ir segt aprūpes risku.

2) Par Regulas Nr. 1408/71 19. panta un 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta attiecīgajām piemērošanas jomām

82. Kā Tiesa ir konstatējusi spriedumā *von Chamier-Glisczinski*⁴⁹, Regulas Nr. 1408/71 19. pants un 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecas uz atšķirīgām situācijām un tāpēc tiem ir dažādi sasniedzamie mērķi.

83. Šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts (kura virsrakstā ir minēta “atgriešanās vai pārcelšanās uz dzīvi citā dalībvalstī slimības vai maternitātes laikā”) attiecas uz tādas personas situāciju, kura pārceļ savu dzīvesvietu no dalībvalsts, kurā tā ir sākusi saņemt slimības vai grūtniecības un dzemdību pabalstu, uz citu dalībvalsti. Šā pabalsta saglabāšanu šī tiesību norma pakārto nosacījumam saņemt atļauju no pirmās dalībvalsts kompetentās iestādes.

84. Savukārt minētās regulas 19. pants (kura virsraksts ir “Dzīvesvieta dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts. Vispārīgi noteikumi”), kurā šāds nosacījums nav paredzēts, manā ieskatā vienīgi ļauj darbiniekam, kurš jau šāda pabalsta pieprasīšanas brīdī dzīvo citā dalībvalstī nekā tā, kurā viņš strādā, saņemt šo pabalstu dalībvalstī, kurā viņš dzīvo⁵⁰.

85. Šāda interpretācija it īpaši izriet no sistēmiskas pašas regulas interpretācijas. Proti, ja tās 19. pants būtu piemērojams gadījumā, kad konkrēto pabalstu darbinieks ir sācis saņemt pirms savas dzīvesvietas pārcelšanas – tas ir, situācijā, kuru aptver arī Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts, – šajā pēdējā tiesību normā paredzētajam atļaujas nosacījumam nebūtu lietderīgas iedarbības.

86. Tā kā *Tolley* k-dze bija sākusi saņemt *DLA* aprūpes daļu, kamēr viņa dzīvoja Apvienotajā Karalistē, viņas situācija ir jāizvērtē, ņemot vērā vienīgi šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

3) Par jēdzienu “darbinieks” Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē

87. Saskaņā ar trešā jautājuma pirmās daļas formulējumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai personai, kura ir *Tolley* k-dzes situācijā, var tikt atzīts “darbinieka” statuss Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta nozīmē tādējādi, ka uz šo personu attiecas šīs tiesību normas piemērojamība personām.

88. *Tolley* k-dzes pārstāvja ieskatā darbinieka jēdzienam ir vienāda nozīme visās šīs regulas tiesību normās. Tādējādi, tā kā viņa atbilst darbinieka definīcijai minētās regulas 1. panta a) punkta nozīmē, viņa par tādu ir jāuzskata arī šīs pašas regulas 22. panta 1. punkta piemērošanas nolūkos.

48 — Skat. šo secinājumu 53. punktu.

49 — Spriedums, 2009. gada 16. jūlijs (C-208/07, EU:C:2009:455, 46. punkts).

50 — 2009. gada 16. jūlija spriedumā *von Chamier-Glisczinski* (C-208/07, EU:C:2009:455, 44.–46. punkts) Tiesa, neņemot nostāju par robežu starp Regulas Nr. 1408/71 19. panta 1. punkta un 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta attiecīgajām piemērošanas jomām, secināja, ka fakts, ka prasītāja ir pārcēlusi savu dzīvesvietu no Vācijas uz Austriju, kaut gan viņa jau saņēma Vācijas slimības pabalstus, kuru eksportēšanu viņa lūdz, liecina par labu otrās no šīm normām piemērošanai.

89. Savukārt Apvienotās Karalistes valdība un Komisija apgalvo, ka darbinieka jēdzienam Regulas Nr. 1408/71 19.–22. pantā ir atšķirīga nozīme. Šis jēdziens apzīmējot vienīgi tos darbiniekus, kuri ir aktīvi brīdī, kad viņi, pamatojoties uz šīm tiesību normām, lūdz piešķirt konkrētos pabalstus.

90. Man šķiet, ka šī pēdējā argumentācija nonāk pretrunā spriedumam *Pierik*⁵¹, no kura izriet, ka minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā ietvertās norādes uz darbinieku mērķis nav ierobežot šīs tiesību normas piemērošanas jomu ar aktīviem darba ņēmējiem pretstatā neaktīviem darba ņēmējiem.

91. Turklāt, tā kā darbinieka jēdziens ir definēts pašas regulas 1. panta a) punktā, likumdevējs, izmantojot šo apzīmējumu citās regulas normās, manā ieskatā ir vēlējies norādīt personas, kuras aptver šī definīcija. Savukārt, kā to atzīmē *Tolley* k-dzes pārstāvis, ja likumdevējs būtu vēlējies norādīt tieši uz aktīviem darba ņēmējiem, viņš būtu lietojis citādu terminoloģiju⁵².

92. Līdz ar to es uzskatu, ka, ja *Tolley* k-dzei ir atzīstams darbinieka statuss šīs regulas 1. panta a) punkta nozīmē, tad tam ir jābūt tāpat minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē.

93. Šādu secinājumu nemaina Apvienotās Karalistes un Norvēģijas valdību, kā arī Komisijas norādītais arguments, ka gadījumā, ja personas, kuras ir pilnībā izbeigušas profesionālo darbību, tiktu uzskatītas par darbiniekiem, tad dalījums starp darbiniekiem (kuru situāciju reglamentē Regulas Nr. 1408/71 19.–22. pants, kas ietverti šīs regulas III sadaļas 1. nodaļas 2. iedaļā), no vienas puses, un bezdarbniekiem (uz kuriem attiecas šīs regulas 25. pants, kas ietverts šīs nodaļas 3. iedaļā), no otras puses, zaudētu jebkādu nozīmi.

94. Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka *Tolley* k-dzi, ja viņa netiktu uzskatīta par darbinieku minētās regulas 19.–22. panta nozīmē, neaptvertu neviena no šīs pašas regulas III sadaļas 1. nodaļas atbilstošajām tiesību normām. Proti, viņa nevarētu tikt atzīta par pensijas pieprasītāju vai pensionāru Regulas Nr. 1408/71 III sadaļas 1. nodaļas 4. un 5. iedaļas tiesību normu nozīmē. Pēc mana ieskata, šīs regulas 19.–22. pants ir jāpiemēro situācijām, kuras neregulē šīs nodaļas 3.–5. iedaļā ietvertās speciālās tiesību normas. Tas tā ir jādara, neraugoties uz to, ka šāda piemērošana varētu nozīmēt atļaut slimības pabalsta eksportēšanu par labu personai, kura ir *Tolley* k-dzes situācijā, kamēr citas ekonomiski neaktīvo personu kategorijas attiecīgā gadījumā to nevarētu panākt.

4) Par jēdzienu “kompetentā valsts” Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē

a) Problemātikas izklāsts

95. Trešā jautājuma otrās daļas izvērtēšana paredz, pirmām kārtām, izskaidrot jēdzienu “kompetentā valsts” Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē un šajā nolūkā precizēt mijiedarbību starp šo tiesību normu un šīs regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu.

96. Izskatāmajā lietā izvirzās jautājums par to, vai tādā situācijā kā pamatlietā ar kompetento valsti minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē tiek apzīmēta valsts, kuras tiesību akti ir piemērojami pēc darbinieka dzīvesvietas pārcelšanas, vai valsts, atbilstoši kuras tiesību aktiem ir tikušas iegūtas tiesības uz slimības pabalstu.

51 — Spriedums, 1979. gada 31. maijs (182/78, EU:C:1979:142, 7. punkts). Šajā sakarā Tiesa neizveidoja dalījumu atkarībā no tā, vai darbinieks ir pilnībā vai uz laiku pārtraucis jebkādu profesionālo darbību.

52 — Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā ir norādīts uz “personu, kas ir nodarbināta” un “pašnodarbinātu personu”.

97. Apvienotās Karalistes un Norvēģijas valdības iestājas par labu pirmajai no šīm alternatīvām. Tā kā par kompetento valsti esot jāuzskata Spānija⁵³, Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts, kas attiecas uz to darbinieku situāciju, kuri dzīvo dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts, neesot piemērojams⁵⁴.

98. Šāda pieeja, nepārprotami, liktu secināt, ka ar šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu personai, kura ir pārtraukusi jebkādu profesionālo darbību, pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas uz citu dalībvalsti nav ļauts saņemt savas pēdējās nodarbinātības dalībvalstī piešķirtus slimības pabalstus. Tādējādi minētās regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta iedarbības rezultātā tās 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts būtu piemērojams vienīgi darbiniekiem, kuri savas dzīvesvietas pārcelšanas brīdī ir aktīvi.

99. Savukārt *Tolley* k-dzes pārstāvis aizstāv otro no šīm alternatīvām. Tātad ar šīs regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu netiekot apdraudētas jebkādu profesionālo darbību pārtraukuša darbinieka tiesības slimības pabalstus, kurus viņš ir sācis saņemt kādā dalībvalstī, turpināt saņemt pēc tam, kad viņš ir pārcēlis savu dzīvesvietu uz citu dalībvalsti.

100. Tālāk norādīto iemeslu dēļ es piekrišu šai pēdējai pieejai.

b) Gramatiskā interpretācija

101. Atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 1. panta o) punkta i) apakšpunktam un q) punktam kopsakarā “kompetentā valsts” cita starpā apzīmē dalībvalsti, kur atrodas institūcija, kurā darbinieks ir apdrošināts “brīdī, kad tiek iesniegts pieteikums pabalsta saņemšanai”⁵⁵.

102. Saskaņā ar šo definīciju “kompetentā valsts”, uz kuru ir norāde šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā, manā ieskatā apzīmē to valsti, kura uz II sadaļas tiesību normu pamata bija kompetenta *laikā, kad tika iegūtas tiesības* uz pabalstiem, kuru eksportēšana tiek lūgta. Konkrētajā gadījumā ir runa par Apvienoto Karalisti, jo savu lūgumu par pamatlietā aplūkojamā pabalsta piešķiršanu *Tolley* k-dze tur iesniedza vairākus gadus pirms savas dzīvesvietas pārcelšanas uz Spāniju.

103. Lai pamatotu šo interpretāciju es, pirmkārt, atzīmēju, ka salīdzināms temporāls aspekts jēdzienam “kompetentā valsts” jau ir izmantots citas šīs regulas tiesību normas kontekstā, proti, tās 71. panta 1. punkta a) apakšpunktā⁵⁶. Šis jēdziens, kāds tas izriet no sprieduma *Adanez-Vega*⁵⁷, apzīmē valsti, kura bija kompetenta ieinteresētās personas *pēdējās nodarbinātības laikā*.

104. Otrkārt, manā ieskatā arī no šā skatpunkta Regulas Nr. 1408/71 VI pielikuma sadaļas “Apvienotā Karaliste” 20. punktā ir paredzēts, ka “tas, ka persona kļūst pakļauta citas dalībvalsts tiesību aktiem saskaņā ar [šīs] regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktu [...], nav par šķērslī, lai”, tostarp “Apvienotā Karaliste kā atbildīgā valsts piemērotu attiecībā uz viņu šīs regulas III sadaļas 1. [...] nodaļu [kas attiecas uz slimības, kā arī grūtniecības un dzemdību pabalstiem], [...] attiecībā uz darbinieku vai pašnodarbinātu personu, ja viņš turpina būt darbinieks vai pašnodarbināta persona šādā nozīmē un pēdējoreiz šādi bija apdrošināts saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesību aktiem”.

53 — Apvienotās Karalistes valdības ieskatā tas tā esot no nākamās dienas, kopš *Tolley* k-dze tur nodibināja savu dzīvesvietu (skat. šo secinājumu 74. punktu).

54 — Šķiet, ka tiesas sēdē Komisija aizstāvēja līdzīgu pieeju, apgalvojot, ka Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecas vienīgi uz ekonomiski aktīvām personām, jo ekonomiski neaktīvās personas esot pakļautas savas dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktiem.

55 — Šeit ir norādīta arī dalībvalsts, kurā atrodas institūcija, “no kuras attiecīgā persona ir tiesīga vai būtu tiesīga saņemt pabalstus, ja viņa [...] dzīvotu tajā dalībvalstī, kurā atrodas šī institūcija”.

56 — Regulas Nr. 1408/71 71. panta 1. punkta a) apakšpunktā būtībā ir paredzēts, ka bez darba esošs pārrobežu darbinieks, kurš sava pēdējā darba laikā dzīvoja “kādā dalībvalstī, kura nav kompetentā valsts”, saņem bezdarbnieka pabalstus vai nu no kompetentās iestādes (ja viņš bez darba ir daļēji vai periodiski), vai arī no savas dzīvesvietas valsts iestādes (ja viņš ir pilnībā bez darba).

57 — Spriedums, 2004. gada 11. novembris (C-372/02, EU:C:2004:705, 29. punkts).

105. Tas liecina, ka Apvienotā Karaliste atzīst iespēju palikt par kompetento valsti Regulas Nr. 1408/71 III sadaļas 1. nodaļas tiesību normu nozīmē arī gadījumā, kad šīs dalībvalsts tiesību akti uz darbinieku vairs neattiecas šīs regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē. Manā ieskatā ar minēto punktu tiek konstatēts, ka šī tiesību norma nav šķērslis to minētās regulas III sadaļas tiesību normu, kuru vidū figurē 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts, piemērošanai, kas attiecas uz iegūto tiesību saglabāšanu.

106. Treškārt, slimības pabalsta naudā saņemšanas saglabāšana gadījumā, kad tā saņēmēja dzīvesvietas pārcelšana uz citu dalībvalsti rada izmaiņas piemērojamajos tiesību aktos, atbilst situācijai, kura turpmāk ietilpst Regulas Nr. 883/2004 regulējuma ietvaros. Proti, šajā regulā nav Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunktam analogiskas specifiskas normas, kurā būtu paredzēta slimības pabalstu saglabāšana. Savukārt tās 7. pantā ir ietverta tiesību norma par tādu dzīvesvietas klauzulu atcelšanu, kas attiecas uz visiem sociālā nodrošinājuma jomas naudas pabalstiem (nevis tikai tiem, kas uzskaitīti Regulas Nr. 1408/71 10. pantā).

107. Turklāt, pretēji tam, ko ir uzsvērusi Apvienotās Karalistes valdība, spriedumā *Kuusijärvi*⁵⁸ ir pieļauta šāda interpretācija. Proti, novērtējusi lietā, kurā tika taisīts šis spriedums, aplūkojamo pabalstu kā ģimenes pabalstu (nevis kā slimības pabalstu), Tiesa izteicās nevis par Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta, bet gan par 73. un 74. panta interpretāciju⁵⁹. Taču šīs tiesību normas neskar tāda pabalsta saglabāšanu, kuru darbinieks ir sācis saņemt pirms savas dzīvesvietas pārcelšanas⁶⁰.

c) Teleoloģiskā interpretācija

108. Iepriekš aprakstīto gramatisko interpretāciju apstiprina Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta teleoloģiska interpretācija.

109. Vēl pirms minētās regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta ieviešanas ar Regulu (EEK) Nr. 2195/91⁶¹ spriedumā *Ten Holder*⁶² Tiesa bija nospriedusi, ka, nepastāvot tiesību normai, kas speciāli regulē tādiem darbiniekiem piemērojamās tiesību aktus, kuri pārstāj veikt profesionālo darbību un kuri nedodas strādāt uz citu dalībvalsti, šie darbinieki atbilstoši šīs pašas regulas 13. panta 2. punkta a) apakšpunktam paliek pakļauti savas pēdējās nodarbinātības dalībvalsts tiesību aktiem.

110. Vēlāk Tiesa ierobežoja šo secinājumu ar gadījumiem, kad jebkādu profesionālo darbību darbinieks ir pārtraucis tikai uz laiku⁶³. Līdz ar to tādas personas situāciju, kura ir galīgi pārtraukusi strādāt, neaptvēra neviena no Regulas Nr. 1408/71 II sadaļā ietvertajām tiesību kolīziju normām⁶⁴.

111. Ar Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta ieviešanu likumdevējs bija nodomājis aizpildīt šajā judikatūrā identificēto likuma robu⁶⁵. Šajā nolūkā tas izšķīrās darbiniekam, kurš – galīgi vai uz laiku⁶⁶ – ir pārtraucis jebkādu profesionālo darbību, piemērot viņa dzīvesvietas dalībvalsts tiesības.

58 — Spriedums, 1998. gada 11. jūnijs (C-275/96, EU:C:1998:279).

59 — Spriedums, 1998. gada 11. jūnijs, *Kuusijärvi* (C-275/96, EU:C:1998:279, 71. punkts).

60 — Turklāt Regulas Nr. 1408/71 73. pantā ir norāde nevis uz "kompetento valsti", bet uz dalībvalsti, kuras tiesību aktiem darbinieks ir pakļauts.

61 — Padomes 1991. gada 25. jūnija Regula, ar kuru grozīta Regula Nr. 1408/71 un Regula Nr. 574/72 (OV 1991, L 206, 2. lpp.).

62 — Spriedums, 1986. gada 12. jūnijs (302/84, EU:C:1986:242, 15. punkts).

63 — Skat. spriedumus, 1991. gada 21. februāris, *Noij* (C-140/88, EU:C:1991:64, 9. un 10. punkts); 1991. gada 21. februāris, *Daalmeijer* (C-245/88, EU:C:1991:66, 12. un 13. punkts), kā arī 1992. gada 10. marts, *Twomey* (C-215/90, EU:C:1992:117, 10. punkts).

64 — Šajos apstākļos Regulas Nr. 1408/71 II un III sadaļas tiesību normas pieļauj, ka persona, kas ir tādā situācijā, tiek pakļauta tās dalībvalsts tiesībām, kurā viņa dzīvo (skat. spriedumu, 1991. gada 21. februāris, *Noij* (C-140/88, EU:C:1991:64, 15. punkts)).

65 — Skat. Regulas Nr. 2195/91 preambulas 3. apsvērumu.

66 — Skat. spriedumu, 1998. gada 11. jūnijs, *Kuusijärvi* (C-275/96, EU:C:1998:279, 40. punkts).

112. Ja šī dalībvalsts tiktu uzskatīta par kompetento valsti šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē, uz šādu darbinieku vairs neattiektos šīs tiesību normas piemērošanas joma. Proti, viņš pēc definīcijas nedzīvotu “dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts”⁶⁷.

113. Pirmkārt, tā kā šādas sekas nonāktu pretrunā Regulā Nr. 1408/71 nostiprinātajam iegūto tiesību saglabāšanas principam⁶⁸, es šaubos, vai likumdevējs būtu vēlējies panākt tādas sekas. Turklāt nekas ne šīs regulas tekstā, ne sagatavošanas darbos neliecina par to, ka ar minētās regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta ieviešanu likumdevējs būtu vēlējies panākt šīs pašas regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nepiemērošanu neaktīvu darba ņēmēju situācijā.

114. Otrkārt, ja slimības pabalsta naudā saņēmējam šis pabalsts tiktu atņemts līdz ar viņa dzīvesvietas pārcelšanu uz citu dalībvalsti, viņš tādējādi *de facto* tiktu kavēts pārvietot savu dzīvesvietu, nepārtraucot viņa ārstēšanos. Manā ieskatā šādas sekas nonāktu pretrunā šīs pašas regulas, kā arī LESD 48. panta mērķim veicināt darbinieku pārvietošanos⁶⁹.

115. Treškārt, manis atbalstītā interpretācija man šķiet esam saskaņā ar citām Regulas Nr. 1408/71 tiesību normām, kuras liecina par likumdevēja vēlmi izvairīties no tā, ka atsevišķu slimības pabalstu izmaksas tiek uzliktas uz personas dzīvesvietas dalībvalsts pleciem, kurā šī persona nekad nav strādājusi. It īpaši šīs regulas 28. panta 1. punktā ir paredzēts, ka pensionārs, kuram ir tiesības saņemt pensiju saskaņā ar vienas dalībvalsts tiesību aktiem un kuram nav tiesību uz slimības pabalstiem saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā viņš dzīvo, tomēr saņem šādus pabalstus no pirmās dalībvalsts institūcijas, ciktāl viņam uz tiem būtu tiesības, ja viņš šajā valstī dzīvotu.

d) Secinājums

116. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, es uzskatu, ka ar kompetento valsti Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē tiek apzīmēta dalībvalsts, saskaņā ar kuras tiesību aktiem ir tikušas iegūtas tiesības, kuru saglabāšana tiek lūgta saskaņā ar šo tiesību normu. Līdz ar to, lai arī Apvienotās Karalistes tiesību akti esot pārstājuši būt piemērojami *Tolley* k-dzei pēc viņas dzīvesvietas pārcelšanas, kā rezultātā atbilstoši šīs regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunktam viņa būtu pakļauta Spānijas likumam, Apvienotā Karaliste tik un tā paliktu kompetentā valsts minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē attiecībā uz *DLA* aprūpes daļas saņemšanas saglabāšanu.

5) Par dzīvesvietas nosacījumu prettiesiskumu

117. Lai atbildētu uz trešā jautājuma otro daļu, otrām kārtām ir jānoskaidro, vai Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir pieļauts tāds dzīvesvietas nosacījums, kāds ir paredzēts Apvienotās Karalistes tiesību aktos.

118. Šajā sakarā Apvienotās Karalistes valdība uzsver, ka, pat pieņemot, ka šī dalībvalsts tiek apzīmēta kā kompetentā valsts šīs tiesību normas nozīmē, šī norma, kā tas izriet no tās formulējuma, esot piemērojama tikai ar nosacījumu, ka darbinieks atbilst šīs valsts izvirzītajiem nosacījumiem, kas dod tiesības uz pabalstiem. Tā Apvienotā Karaliste šīs tiesības pakārtojot dzīvesvietas nosacījumam, kura likumīgums ir apstrīdēts pamatlietā.

67 — Līdzīgi atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 55. panta 1. punkta b) apakšpunktam darbinieks, kurš vienā dalībvalstī cietis no nelaimes gadījuma darbā vai arodslimības, pēc savas profesionālās darbības pārtraukšanas un dzīvesvietas pārcelšanas uz citu dalībvalsti zaudētu pirmās dalībvalsts izmaksājamās pabalstus nelaimes gadījumu darbā un arodslimību jomā. Proti, tāpat kā šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts, šī tiesību norma attiecas uz darbinieku, “kas ir ieguvis tiesības uz tādiem pabalstiem, kuri jāsedz kompetentajai institūcijai, un kam šī institūcija ir atļāvusi atgriezties tajā dalībvalstī, kur viņš dzīvo, vai pārcelt savu dzīvesvietu uz citu dalībvalsti”.

68 — Skat. Regulas Nr. 1408/71 preambulas 6. apsvērumu.

69 — Skat. Regulas Nr. 1408/71 preambulas 1. un 2. apsvērumu.

119. Šādam argumentam nevar piekrist. Proti, kā to savos secinājumos lietā *Kuusijärvi* atzīmējis ģenerālvokāts F. Dž. Džeikobss, “ja [Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētās tiesības] varētu tikt liegtas ar valsts tiesībās ietvertu dzīvesvietas nosacījumu, šai tiesību normai vispār nebūtu nekāda mērķa”⁷⁰.

120. Tādējādi manā ieskatā Savienības tiesības neliedz kompetentajai valstij šīs tiesību normas nozīmē vēlreiz izvērtēt, ja tas ir paredzēts valsts tiesiskajā regulējumā, tiesības uz pabalstu vai tā apmēru atkarībā no tādiem faktoriem kā dzīves līmenis dzīvesvietas dalībvalstī vai ieinteresētās personas vajadzību attīstība. Tomēr šai pēdējai tādas tiesības nevar tikt liegtas, vienīgi pamatojoties uz to, ka viņa dzīvo citā dalībvalstī.

6) Par atļaujas neesamības sekām

121. Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu slimības pabalsta naudā saņēmējam pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas ir tiesības to saglabāt tikai ar nosacījumu, ka viņš šajā nolūkā ir saņēmis atļauju no kompetentās iestādes. Taču no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Tolley* k-dze nav ne lūgusi, ne *a fortiori* saņēmusi šādu atļauju no Apvienotās Karalistes kompetentās iestādes. Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka gadījumā, ja viņa par to būtu iesniegusi lūgumu, tāda viņai būtu bijusi jāpiešķir⁷¹. Proti, šīs regulas 22. panta 2. punktā ir ierobežotas iespējas atteikt tās izsniegšanu ar gadījumiem – kuru skaitā neietilpst *Tolley* k-dzes situācija –, kad “ir konstatēts, ka attiecīgās personas pārvietošanās kaitētu tās veselības stāvoklim vai ārstēšanas saņemšanai”.

122. Tādējādi trešā jautājuma otrās daļas analīzes turpinājumā trešām kārtām ir jāizvērtē, vai atļaujas neesamība liedz piemērot minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu, neraugoties uz to, ka atļauju nebūtu bijis iespējams atteikt, ja tā būtu pieprasīta.

123. Regulā Nr. 1408/71 nav paredzēta piemērojamā sankcija gadījumā, kad, lai gan neizpildās neviens no apstākļiem, kas kompetentajai dalībvalstij ļauj atteikt atļaujas izsniegšanu, ieinteresētajai personai nav atļaujas administratīvo tiesību izpratnē.

124. Šajā sakarā es uzskatu par noderīgu tuvāk izvērtēt minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētā atļaujas nosacījuma mērķus. Šīs pašas regulas 22. panta 2. punkts manā ieskatā norāda, ka šā nosacījuma mērķis ir izvairīties no nesamērīgu izmaksu uzlikšanas uz pabalsta debitoru valsts pleciem gadījumā, kad tā saņēmējs dodas uz citu dalībvalsti, kur var pasliktināties viņa veselības stāvoklis vai kurā varētu būt apgrūtināta viņa ārstēšana, kas tādējādi radītu pieaugošus izdevumus pirmajai dalībvalstij⁷².

70 — Secinājumi lietā *Kuusijärvi* (C-275/96, EU:C:1997:613, 65. punkts). Pretēji tam, ko uzsver Apvienotās Karalistes valdība, Tiesa nav noraidījusi šādu pieeju (skat. šo secinājumu 107. punktu). Pēc analogijas skat. arī spriedumu, 1966. gada 30. jūnijs, *Vaassen-Göbbels* (61/65, EU:C:1966:39, 399. lpp.), un ģenerālvokāta M. Darmona [*M. Darmon*] secinājumus lietā *Newton* (C-356/89, EU:C:1991:98, 23. punkts).

71 — Es konstatēju, ka uz šā pamata *Upper Tribunal* (Augstā tiesa) ir secinājusi, ka pēc savas dzīvesvietas pārcelšanas *Tolley* k-dzei bija tiesības eksportēt *DLA* aprūpes daļu, kaut arī viņai tam nebija atļauja (*Secretary of State for Work and Pensions v LT (DLA)* [2012] *UKUT* 282 (AAC), 88. un 89. punkts).

72 — Šis apsvērums šķiet esam īpaši nozīmīgs gadījumā, kad konkrētā pabalsta debitore valsts (kura ir kompetentā valsts Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē) ir arī kompetentā valsts atbilstoši šīs regulas 13. panta 2. punktā ietvertajām kolīziju normām tādējādi, ka tai būs vispārējs pienākums segt veselības apdrošināšanas izdevumus, kas saistīti ar ieinteresētās personas veselības stāvokļa pasliktināšanos. Atbilstoši šīm kolīziju normām tas tai būs jādara arī gadījumos, kad šā pabalsta debitore valsts vairs nebūs kompetentā valsts. Proti, tādā gadījumā saskaņā ar minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu minētā pabalsta debitorei valstij attiecīgā gadījumā saglabāsies pienākums turpināt to maksāt ilgāku laiku.

125. Taču interpretācija, saskaņā ar kuru, pat neesot atļaujai šajā sakarā, darbiniekam būtu tiesības saglabāt pabalsta saņemšanu ar nosacījumu, ka viņa pārcelšanās neapdraud viņa veselības stāvokli vai ārstēšanu, ietvertu risku kavēt šāda mērķa īstenošanu. Proti, tāda interpretācija varētu pamudināt darbinieku pārcelt savu dzīvesvietu, nelūdzot vai nesaņemot atļauju. Tā rezultātā *a posteriori* varētu izrādīties, ka šī pārcelšana var kaitēt viņa veselības stāvoklim vai ārstēšanai.

126. Šādos apstākļos ar Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 2. punktu dalībvalstīm nedrīkst tikt uzlikts pienākums atļaut darbiniekam izmantot šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto gadījumā, kad pirms darbinieka dzīvesvietas pārcelšanas šajā nolūkā nav saņemta atļauja⁷³.

127. Tomēr es atgādinu, ka ar Regulu Nr. 1408/71 bez harmonizācijas tiek koordinētas valstu sociālā nodrošinājuma sistēmas⁷⁴. No šā skatpunkta, tā kā šajā regulā nav paredzētas sekas tās 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētās atļaujas neesamības gadījumā, dalībvalstīm paliek atļauts saskaņā ar to valsts tiesībām atzīt darbinieka tiesības eksportēt šajā tiesību normā paredzētos pabalstus pat tādā situācijā⁷⁵. Tas tā vēl jo vairāk ir gadījumā, kad tāda atzīšana, piešķirot migrējošiem darba ņēmējiem plašāku aizsardzību par regulā paredzēto, veicina tās pamatā esošā mērķa atvieglošanu darba ņēmēju brīvu pārvietošanos īstenošanu⁷⁶.

V – Secinājumi

128. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, es ierosinu Tiesai uz *Supreme Court of the United Kingdom* (Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) tāds pabalsts kā *Disability Living Allowance* (iztikas pabalsts invalīdiem) aprūpes daļa ir uzskatāms par slimības pabalstu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, kura grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2001. gada 5. jūnija Regulu (EK) Nr. 1386/2001, 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē;
- 2) Regulas Nr. 1408/71, kura grozīta un atjaunināta ar Regulu Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1386/2001, 13. panta 2. punkta f) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka persona pārstāj būt pakļauta dalībvalsts tiesību aktiem, kad tā pārstāj būt piesaistīta šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai saskaņā ar tās tiesību aktiem. Tas tā ir arī gadījumā, ja šī persona paliek apdrošināta pret vecuma risku atbilstoši minētās dalībvalsts tiesību aktiem tajā ziņā, ka viņai no savas puses būtu tiesības uz vecuma pensiju ar nosacījumu, ka likumā noteiktajā pensionēšanās vecumā viņa izpilda iemaksu nosacījumus.

Ņemot vērā tajā izskatāmās lietas apstākļus, iesniedzējtiesai saskaņā ar šīs regulas VI pielikuma sadaļas “Apvienotā Karaliste” 19. punktā ietvertajiem kritērijiem ir jānoskaidro brīdis, ar kuru Apvienotās Karalistes tiesību akti vairs nav piemērojami šīs regulas 13. panta 2. punkta f) apakšpunkta nozīmē;

- 3) personai, kura pārstāj būt pakļauta vienas dalībvalsts tiesību aktiem, ja vien viņai saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71, kura grozīta un atjaunināta ar Regulu Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1386/2001, 13. panta 2. punkta a)–e) apakšpunktu neklūst piemērojami citas dalībvalsts tiesību akti, un kura tāpat atbilstoši šīs tiesību normas f) apakšpunktam ir pakļauta dalībvalsts, kurā tā

73 — Saistībā ar Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēto iepriekšējās atļaujas nosacījumu pēc analogijas skat. spriedumu, 2003. gada 23. oktobris, *Inizan* (C-56/01, EU:C:2003:578, 24. punkts).

74 — Skat. it īpaši spriedumu, 2010. gada 14. oktobris, *van Delft* u.c. (C-345/09, EU:C:2010:610, 99. punkts un tajā minētā judikatūra).

75 — Pēc analogijas skat. spriedumu, 2008. gada 20. maijs, *Bosmann* (C-352/06, EU:C:2008:290, 27.–31. punkts).

76 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 12. jūnijs, *Hudziński un Wawrzyniak* (C-611/10 un C-612/10, EU:C:2012:339, 57. punkts).

dzīvo, tiesību aktiem, saskaņā ar minētās regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktu un atbilstoši šajā tiesību normā paredzētajiem nosacījumiem tomēr ir tiesības saglabāt to slimības pabalstu saņemšanu, kurus viņa ir sākusi saņemt no pirmās dalībvalsts iestādes pirms savas dzīvesvietas pārcelšanas uz otro dalībvalsti;

- 4) Regulas Nr. 1408/71, kura grozīta un atjaunināta ar Regulu Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1386/2001, 1. panta a) punktā definētais “darbinieka vai pašnodarbinātas personas” jēdziens, kas tostarp figurē šīs regulas 22. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ietver personu, kura ir pārtraukusi strādāt jebkādu algotu darbu vai būt pašnodarbināta persona, ar nosacījumu, ka šī persona kaut vai pret vienu vienīgu risku ir obligāti vai brīvprātīgi apdrošināta šīs regulas 1. panta a) punktā minētās sociālā nodrošinājuma vispārējas vai speciālas sistēmas ietvaros, un tas tā ir neatkarīgi no darba tiesisko attiecību esamības;
- 5) Regulas Nr. 1408/71, kura grozīta un atjaunināta ar Regulu Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1386/2001, 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts nepieļauj, ka slimības pabalsta naudā saglabāšanu dalībvalsts pakārto tādām dzīvesvietas nosacījumam kā pamatlietā;
- 6) Regulas Nr. 1408/71, kura grozīta un atjaunināta ar Regulu Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1386/2001, 22. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka persona, kura ir pārtraukusi strādāt jebkādu algotu darbu vai būt pašnodarbināta persona un kura vienā dalībvalstī ir sākusi saņemt slimības pabalstus naudā pirms savas dzīvesvietas pārcelšanas uz citu dalībvalsti, pēc šīs pārcelšanas saglabā tiesības saņemt šos pabalstus no pirmās dalībvalsts institūcijas ar nosacījumu, ka viņa šajā nolūkā ir saņēmusi atļauju.